

ВІДГУК

офіційного опонента кандидата юридичних наук Сердюка Євгенія Васильович на дисертацію Березневича Олексія Васильовича на тему «Поліцейські адміністративні послуги в Україні» поданої на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право

Актуальність теми дисертаційного дослідження є незаперечною та надзвичайно важливою в умовах постійних змін у суспільстві та потреби підвищення рівня довіри громадян до правоохоронних органів. В Україні тривають реформи, спрямовані на покращення діяльності поліції, особливо в контексті надання адміністративних послуг, таких як видача дозволів, реєстраційні дії та отримання довідок. Ці послуги є ключовими у забезпеченні правопорядку, громадської безпеки та прав людини.

У дисертації на основі комплексного аналізу теорії адміністративного права, норм законодавства, поглиблених наукових позицій, адміністративної практики здійснено науковий аналіз проблеми надання поліцейських адміністративних послуг в Україні, сформовано нові науково-теоретичні й практичні висновки, узагальнення та рекомендації щодо його удосконалення.

Розкрито сутність і зміст поліцейських адміністративних послуг в Україні. Доведено, що вони базуються на нормах адміністративного права, якими визначено взаємодію між поліцейськими органами (підрозділами, поліцейськими) та приватними особами. Визначено, що поліцейські адміністративні послуги мають сутнісні відмінності від адміністративних послуг. Вони можуть надаватися без згоди на це фізичних та юридичних осіб, включати превентивні або примусові заходи й надаються виключно поліцейськими.

Реформування правоохоронних органів та покращення взаємодії між поліцією та суспільством. З одного боку, сучасні зміни в системі надання послуг спрямовані на підвищення прозорості та ефективності діяльності правоохоронців, а також на доступність адміністративних послуг для громадян. Зокрема, впровадження електронних сервісів, спрощення процедур отримання дозволів та довідок свідчать про прогрес у цьому напрямку.

Отже, у цій сфері, як правильно розкриває аспірант, існують певні нормативні та доктринальні прогалини, що потребують удосконалення.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків та рекомендацій, сформованих у дисертації та їх достовірність не виникає заперечень. Аспірант поставив перед собою мету щоб на основі теорії права (теорії цивільного та адміністративного права), чинного законодавства, наукових доктрин, європейського та вдалого міжнародного досвіду, практичної діяльності адміністративних органів розкрити теоретико-правові засади, правовий інструментарій, виробити напрямки та розробити правотворчі пропозиції щодо підвищення ефективності правового регулювання поліцейських адміністративних послуг в Україні.

Для досягнення якої слушно використав систему методів наукового пізнання. Фундаментальним серед яких був діалектичний метод, який дав можливість аспіранту активізувати принципи на основі складних змінних засад правової держави, зокрема філософії відданості вітчизняних адміністративних органів захисту українського народу та держави від російських терористів чи іншого агресора. Головним серед загальнонаукових методів був метод системного аналізу, який дозволив проаналізувати складні елементи цієї проблематики у взаємодії різних їх аспектів. Провідним був логіко-семантичний метод, що забезпечив узагальнення термінології, дав можливість розглянути соціальний, політичний та економічний його контексти, виявити зв'язки між різними науковими доктринами, створити

теоретичні передумови для консистентного та ефективного правового регулювання поліцейських адміністративних послуг. Загальнологічний індуктивний метод забезпечив можливість аналізу попереднього досвіду та надав змогу визначати тенденції розвитку. Спеціально-юридичний спосіб аналізу правових явищ – формально-догматичний – використано в більшості підрозділів дисертації для аналізу чинного та колишнього законодавства. Прогностичний метод та методи юридичної правотворчості забезпечили вдосконалення теорії та законодавства щодо підвищення ефективності правового регулювання поліцейських адміністративних послуг в Україні.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в тому, що дисертаційна робота є першим комплексним монографічним дослідженням, яке присвячене правовому регулюванню поліцейських адміністративних послуг в Україні. У ній за результатами проведеного аналізу сформовано низку висновків, рекомендацій і пропозицій, що сформовані актором самостійно зокрема: уперше: виявлено й узагальнено сутність і розкрито зміст поліцейських адміністративних послуг як адміністративної діяльності поліцейських (органів і підрозділів) Національної поліції України на основі реалізації норм адміністративного права, спрямованих на забезпечення прав і свобод людини, інтересів суспільства, держави, публічної безпеки і порядку, безпеки фізичних і юридичних осіб, їхнього майна як в умовах мирного, так і воєнного стану, що здійснюється через ухвалення адміністративних актів, здійснення фактичних дій, наглядових (контрольних) заходів і використання інших інструментів публічного адміністрування; з'ясовано юридичну природу інформаційної поліцейської адміністративної послуги як сервісної адміністративної діяльності Національної поліції України, що здійснюються поліцейським (органом, підрозділом) із метою задоволення публічних інформаційних потреб фізичних і юридичних осіб, забезпечення публічного інтересу держави, органів місцевого самоврядування та суспільства загалом, у різноманітних нематеріальних формах відповідно до певних визначених законодавством

адміністративних або (та) рекомендованих за засадами ефективності технологічних процедур; розкрито структуру суб'єктів адміністративного права в системі адміністративно-правових відносин під час надання поліцейських адміністративних послуг, до складу яких віднесено три основних суб'єкти з різними правовими властивостями (адміністративно-правовим статусом): суб'єкта надання поліцейської адміністративної послуги – поліцейського, органу чи підрозділу Національної поліції України; правопорушника, що порушує права, свободи та законні інтереси громадян, фізичних і юридичних осіб та (або) загалом публічного інтересу Українського суспільства; суб'єкта отримання поліцейської адміністративної послуги – громадянина, фізичної та юридичної осіб, права, свободи та законні інтереси яких порушені, та Українського суспільства загалом;

Практичне значення одержаних результатів полягає в тому, що сформульовані й аргументовані в дисертаційному дослідженні висновки, теоретичні положення та конкретні пропозиції використовуються та можуть бути використані в: науково-дослідній сфері – для подальшого вивчення особливостей та сутності адміністративної сервісної діяльності Національної поліції України з питань надання поліцейських послуг (акт упровадження Науково-дослідного інституту публічного права); Практичній діяльності – для вдосконалення практичної діяльності підрозділів поліції превентивної діяльності при наданні поліцейських послуг (акт упровадження Головного управління Національної поліції в Херсонській області); Освітньому процесі – під час розроблення та викладання навчальної дисципліни «Актуальні проблеми адміністративного права» (акт упровадження Науково-дослідного інституту публічного права).

Оцінка змісту дисертації. Структура наукової праці є вдалою та обґрунтованою. Дисертації логічно побудована та відповідає визначеним завданням, об'єкту і предмету дослідження. Об'єкт дослідження розкрито

повно. За формою та змістом дисертація відповідає встановленим формальним вимогам та національним академічним традиціям. Мета наукового дослідження досягнута.

У розділі 1 «Теоретико-правові засади поліцейських адміністративних послуг в Україні» розкрито, що поліцейські адміністративні послуги надаються виключно поліцейськими, тоді як адміністративні послуги можуть надаватися широким колом адміністраторів. Актуалізовано, що пріоритетними завданнями є протидія (запобігання, профілактика) кримінальним правопорушенням, охорона прав і свобод людини, інтересів суспільства і держави, а також надання допомоги громадянам, які страждають від російських окупантів, обстрілів населених пунктів снарядами, бомбами та ракетами російських терористів. З'ясовано, що до основних галузевих підрозділів Національної поліції України, які надають поліцейські адміністративні послуги, належать патрульна поліція, поліція охорони та превентивна поліція (основними секторами останньої є надання поліцейських адміністративних послуг офіцерами громад та ювенальними поліцейськими). Адміністративно-правовий статус суб'єктів надання поліцейських адміністративних послуг визначається засадами філософсько-правової місії служіння народу України, цілями, завданнями, структурою та компетенцією органів (підрозділів) і поліцейських Національної поліції України щодо забезпечення ефективного виконання визначених функцій у сфері захисту прав і свобод громадян, безпеки та правопорядку в публічних місцях. С.73-74.

Розділ 2 Види поліцейських адміністративні послугу в Україні присвячений розкриттю суб'єкта отримання поліцейської адміністративної послуги – це громадянин, фізична особа, юридична особа, права, свободи та законні інтереси яких порушуються правопорушником, та (або) Українське суспільство загалом. Доведено, що основні види поліцейських адміністративних послуг за критерієм використання працівниками (органами, підрозділами) інструментів публічного адміністрування поділяються на

адміністративно-сервісні, превентивні, примусові, контрольні та інформаційні. Застосування спеціальних засобів як поліцейських адміністративних послуг – це адміністративна втручальна діяльність поліцейських і підрозділів поліції стосовно правопорушників через застосування щодо них сертифікованих предметів та обладнання активної дії з метою припинення як одиничних, так і масових правопорушень, недопущення посягань на життя та здоров'я громадян, порушення інших прав, свобод та законних інтересів фізичних і юридичних осіб, фіксації протиправних діянь, затримання найбільш активних порушників громадянської безпеки та створення умов для відновлення порушених прав і свобод людини та інтересів суспільства і держави та притягнення винних до адміністративної чи іншого виду юридичної відповідальності. (С. 136).

У розділі 3 увага автора слушно була зосереджена на аналізі європейського досвіду правового регулювання адміністративних поліцейських послуг та удосконаленню правового регулювання в цій сфері. В якому слід повністю погодитися з аспірантом, що сучасна ситуація вимагає доповнення статтею 2-1 «Поліцейські послуги» профільного Закону «Про підвищення ефективності надання поліцейських послуг» через внесення змін і доповнень до Закону України «Про Національну поліцію». С. 174

Повнота викладу матеріалів дисертації в публікаціях здобувача. Основні положення й результати дисертації викладено у семи наукових працях, з яких п'ять наукових статей, із них чотири опубліковані у виданнях, що визначені як фахові з юридичних наук, одна - у зарубіжному науковому виданні, а також двох тезах наукових доповідей на науково-практичних конференціях. Ознак порушення академічної доброчесності та фактів плагіату не виявлено.

Зауваження щодо форми та змісту дисертації:

1. На С. 29 стверджується, що в тих же випадках, коли посадові особи Національної поліції (органи, підрозділи) використовують інші інструменти

публічного адміністрування (наприклад, здійснюють фактичні дії у формі заходів поліцейських примусу), норми зазначених нормативно-правових актів високого рівня застосовувати не можна (заборонено). Потребує уточнення чому правоохоронні органи не можуть застосовувати нормативно правові акти.

2. В дисертації доводиться, що напружена й ефективна діяльність поліцейських і підрозділів Національної поліції України щодо забезпечення прав громадян в умовах російської військової агресії забезпечує належний рівень авторитету поліції. (означає, що вони розглядають свою роботу як вияв відданої служби українському народові та висловлюють відданість державі, покладаючи пріоритет на національні інтереси України) С. 16. Хотілось би почути це аспірант фіксує факт такого позитивного стану чи висловлює свої побажання в цій сфері.

3. Не коректним є розкриті визначення на С. 141, що спеціальні засоби «як поліцейська адміністративна послуга» – це адміністративна втручальна діяльність поліцейських та підрозділів поліції стосовно правопорушників через застосування щодо них спеціально розроблених, виготовлених і сертифікованих предметів та обладнання активної дії з метою припинення як одиничних, так і масових правопорушень. Можливо малося на увазі «Спеціальні заходи».

4. На С. 147 стверджується, що законотворче формування категорії «адміністративний примус» у Законі України «Про Національну поліцію» буде невиправданим рішенням і таким, що буде нести зайве нормативно-правове навантаження. Проте, не доводиться чому саме внесення визначення в закон буде зайвим або не потрібним.

Зауважимо, що висловлені зауваження об'єктивно зумовлені комплексним характером досліджуваної проблеми та істотно не впливають на загальну позитивну оцінку дисертаційного дослідження.

Загальний висновок. Дисертаційне дослідження Березневича Олексія Васильовича на тему «Поліцейські адміністративні послуги в Україні» є

актуальною самостійною завершеною кваліфікаційною науковою працею, в якій отримано нові науково обґрунтовані результати, що забезпечують вирішення конкретного наукового завдання щодо правового регулювання поліцейських адміністративних послуг в Україні, що має теоретичне та практичне значення. Дисертаційне дослідження відповідає вимогам Порядку присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17 листопада 2021 року № 1197, а її автор заслуговує на присудження наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право, а дисертант Березневич Олексій Васильович заслуговує на присудження наукового ступеня кандидата юридичних наук.

Офіційний опонент доцент кафедри

галузевого права та загальноправових дисциплін

Інституту права та суспільних відносин

Відкритого міжнародного університету розвитку людини «Україна»

кандидат юридичних наук

Євгеній СЕРДЮК

**ПІДПИС
ЗАСВІДЧУЮ**

Євгеній Сердюк